

KULLEĠĠ SAN NIKOLA
EŻAMIJIET TA' NOFS IS-SENA
Frar 2015

Ir-Raba' Sena

IL-MALTI
(Il-Fehim mis-Smigh)

Il-Ħin: 30 minuta

Il-Karta tal-Għalliema
Gwida għat-Tmexxija tal-Eżami tal-Fehim mis-Smigh

1. Qassam il-karti bil-mistoqsijiet u itlob lit-tfal jiktbu isimhom, kunjomhom u l-klassi.
2. Wara, aqra l-iskript kollu bil-mod u b'lehen ċar kemm tista'.
3. L-iskript **aqrah darbtejn**, kwarta kull darba.

Tfal, tistgħu tibdew taqraw il-mistoqsijiet f'qalbkom. Għandkom 5 minuti. Tiktbu xejn.

(Wara 5 minuti)

Issa se naqralkom l-istorja "Idea Tajba" . Isimgħu sew għax wara tridu twiegħbu l-mistoqsijiet. Is-silta u l-mistoqsijiet se naqrahom l-kom darba, nagħtikom iċ-ċans twiegħbu, u wara nerġa' naqralkom is-silta u l-mistoqsijiet għat-tieni darba.

Waqt li qed naqra s-silta tistgħu tibdew twiegħbu l-mistoqsijiet. Fl-istess ħin, iżda, ibqgħu attenti għal dak li qegħdin tisimgħu.

Se nibda.

Xewwieku l-qanfud kellu bosta ħbieb għax hu kien qalbu tajba u dejjem lest biex jgħin. Dan l-aħħar għamel ħbieb mat-Tigieġa s-Sewda u din tatu bajda kbira li kienet għadha kif biedet. Xewwieku tgħidx kemm ħa gost biha, għax kien ilu ħafna ma jduq bajda friska bħal dik. Imma ma xtaqx ikissirha u jkolha waħdu. Xtaq joħodha d-dar biex jaqsamha mal-mara u t-tfal tiegħu. Kien iħobbhom ħafna u kull farka ikel li kien jiddobba kien ikun irid jaqsamha magħhom, sewwasew kif kien jagħmel ħabibu, Gerriemu l-ġurdien.

Imma dik il-bajda kbira kif seta' joħodha d-dar? Ma setax jaqbadha u jimxi biha, għax biex jimxi ried iħaddem l-erba' saqajn. Lanqas seta' jaqbadha bi snien għax kienet lixxa, u la kellha għalaq bħall-barmil u lanqas widnejn bħall-borma. Għalhekk, għalkemm ħa gost bil-bajda, din l-istess bajda ħolqitlu problema.

Kien konfuż għall-aħħar u beda jhokk rasu b'waħda minn saqajh ta' wara. F'daqqa waħda lemaħ lil Gerriemu l-ġurdien riesaq lejh bil-mod.

"X'hemm, ħabib? Kemm tidher imħasseb!" qallu l-ġurdien hekk kif wasal maġenbu. "U din il-bajda kbira x'inhil tagħmel hawn hdejk?"

"Dik qlajtha mingħand it-Tigieġa s-Sewda," wiegħbu Xewwieku. "Nixtieq noħodha d-dar biex naqsamha mal-familja tiegħi. M'iniex se nikolha waħdi għax kieku tinzilli velenu. Imma ma nafx kif se naqbad ingorrha. Kbira wisq biex inzommha f'ħalqi."

Gerriemu xtaq ħafna jgħin lil ħabibu u beda jaħseb x'seta' jsir. Wara li dam biċċa sew igiddem difrejh u jaħseb, ġietu f'rasu idea tajba.

"Naf x'nagħmlu," qal ferħan lill-qanfud. "Stennieni minuta". U telaq jigril minn maġenbu. Meta ġie lura, Gerriemu kien qed iġorr werqa kbira f'ħalqu. Kien qatagħha bi snien mid-dielja li kienet imxebilka maz-zokk tal-ħarruba. Poġġa l-werqa fl-art quddiem Xewwieku u mtedd fuqha wiċċu 'l fuq.

“Issa poġġi l-bajda hawn, fuq żaqqi, u jien inżommha sew bl-erba’ saqajn,” qal lill-qanfud. “Int aqbad il-werqa miz-zokk u iġbidha bija b’kollox sa ma naslu d-dar tiegħek. Hekk inkunu wassalnieha shiħa u tkun tista’ taqsamha mal-mara u t-tfal.”

Lil Xewwieku għoġbitu l-idea brillanti ta’ sieħbu Gerriemu.

* * *

Issa li smajtu din is-silta, se naqralkom il-mistoqsijiet. Waqt li qed naqralkom il-mistoqsijiet tistgħu tkomplu taħdmu t-twegibiet.

Mela, issa se naqrlek Taħriġ A.

Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel sinjal fil-kaxxa t-tajba.

In-numru wieħed

Xewwieku kien iħobb jgħin għax kellu qalbu tajba. *Veru jew falz?*

In-numru tnejn

Xewwieku kellu problema li xtaq isolviha. *Veru jew falz?*

In-numru tlieta

Xewwieku ried jieħu r-rigal li tatu t-Tigieġa s-Sewda d-dar. *Veru jew falz?*

In-numru erbgħa

Xħin Gerriemu lemaħ lil Xewwieku, hu baqa’ miexi bla ma waqaf. *Veru jew falz?*

In-numru ħamsa

Xewwieku kien kuntent bl-idea ta’ Gerriemu. *Veru jew falz?*

Issa se ngħaddu għal Taħriġ B.

Immarka t-twegiba t-tajba billi taqta’ sinjal taħtha skont dak li smajt fis-silta.

In-numru wieħed

Xewwieku kien

a) fenek.

- b) ġurdien.
- ċ) qattus.
- d) qanfud.

In-numru tnejn

Lil Xewwieku, it-Tiġieġa s-Sewda tatu

- a) tuffieħa.
- b) ġobna.
- ċ) bajda.
- d) lanġasa.

In-numru tlieta

Ir-rigal li tatu t-Tiġieġa s-Sewda, Xewwieku xtaq

- a) iżommu għalih biss.
- b) jagħtih lill-ġirien.
- ċ) jaqsmu mat-tfal tiegħu biss.
- d) jaqsmu mal-familja tiegħu.

In-numru erbgha

Xewwieku ma setax jieħu dan ir-rigal id-dar għax

- a) kien kbir wisq biex iġorru.
- b) ma ried jurih lil ħadd.
- ċ) ried iħaddem l-erba' saqajn li kellu.
- d) ma xtaqx jurih lill-familja tiegħu.

In-numru ħamsa

Gerriemu telaq jiġri minn ħdejn Xewwieku għax

- a) kellu idea tajba biex jgħin lil sieħbu.
- b) iddejjaq fejn kien.
- ċ) sarlu l-ħin biex imur id-dar.
- d) kienet ix-xita.

In-numru sitta

Gerriemu qal lil Xewwieku biex ipoġġi l-bajda

- a) fuq saqajh.
- b) fuq żaqqu.
- ċ) fuq dahru.
- d) fuq spallejh.

In-numru sebgħa

Xewwieku u Gerriemu riedu jwasslu l-werqa

- a) d-dar ta' Gerriemu.
- b) d-dar tat-Tigieġa s-Sewda.
- ċ) d-dar ta' Xewwieku.
- d) d-dar tat-Tigieġa l-Bajda.

Issa se ngħaddu għal Taħriġ Ċ.

Imla l-vojt b'kelma waħda skont is-sens tas-silta.

In-numru wieħed

It-Tigieġa s-_____ tat bajda _____ lil Xewwieku.

In-numru tnejn

Meta Gerriemu beda jaħseb f'idea tajba, hu beda jgiddem _____.

In-numru tlieta

Il-bajda kienet lixxa u la kellha _____ bħall-barmil u lanqas _____ bħall-borma.

Issa wasalna għall-aħħar taħriġ, it-Taħriġ D.

Agħżel it-tifsira t-tajba skont is-sens tas-silta billi taqta' sinjal taħtha.

In-numru wieħed

Fis-silta nsibu l-kelma **brillanti**. Din tfisser:

- a) tleqq.
- b) kbira.
- ċ) tajba ħafna.
- d) ħażina.

In-numru tnejn

Xewwieku **lemaħ** lil Gerriemu riesaq lejha bil-mod. Il-kelma **lemaħ** tfisser:

- a) ra.
- b) mexa.
- ċ) kiser.

d) ġera.

In-numru tlieta

Il-kelma **konfuż** tfisser:

- a) m'għandek aptit tagħmel xejn.
- b) ċert mid-deċiżjoni li ħadt.
- ċ) ma trid titkellem ma' ħadd.
- d) ma tkunx taf x'ser tagħmel.

Issa se nerġa' naqralkom is-silta u wara l-mistoqsijiet. Tistgħu tiċċekkjaw it-tweġibiet tagħkom u timlew fejn ħallejtu vojta.

* * *

Wara li taqra s-silta u l-mistoqsijiet għat-tieni darba, aġti ftit minuti lit-tfal biex tara li jkunu lesti. Fl-aħħar tista' tgħid:

Grazzi! L-eżami tas-smiġħ spiċċa.